

British Council'den Kadınlara Yönelik STEM Projesi

İlay Çelik Sezer

British Council kadınların Bilim, Teknoloji, Mühendislik ve Matematik (STEM) alanlarına daha fazla ilgi göstermesini teşvik etmek amacıyla "Bilim Kadınları Anlatıyor" başlıklı bir proje düzenliyor. Proje bir dizi video hikâyeden oluşuyor. Proje kapsamındaki ilk üç video 17 Haziran'da yayımlandı. Meslek hayatı boyunca birçok uluslararası ve ulusal başarıya imza atmış cam teknoloğu Alev Yaraman, Türkiye'nin önde gelen üniversitelerinde STEM alanında çalışan Prof. Dr. Eda Tahir Turanlı ve Prof. Dr. Naz Zeynep Atay deneyimlerini bu alanlarda eğitim görmek isteyen gençler için anlattı. Çoğunlukla erkek öğrenciler tarafından tercih edilen STEM alanında İngiltere'de aldıkları eğitime dair deneyimlerini ve meslek hayatlarındaki başarılarını paylaşan başarılı üç kadının video hikâyelerine British Council'in web sitesinden (<http://www.britishcouncil.org.tr/study-uk/stories-from-women-in-stem>) ulaşılabilir. Ayrıca videoları izleyip yarışmaya katılanları sürpriz hediyeler kazanma fırsatı bekliyor. British Council, STEM alanındaki toplumsal cinsiyet eşitliğiyle ilgili fikirlerini ve videolarla ilgili yorumlarını iletmek isteyen herkesi sosyal medyada #bilimdekadınolmak hashtag'i ile paylaşımında bulunmaya davet ediyor.

Susuz Katlanamıyorlar!

Pınar DüNDAR

Özellikle yaz aylarında su içmenin hayati önemi olduğuna dair uyarılarla daha sık karşılaşyoruz. Suyun bu derece önemli olmasının altında ise proteinlerle etkileşimi yatıyor. Büyük ve karmaşık yapıya protein moleküllerinin biyolojik tepkimeleri gerçekleştirmek için katlanarak belirli şekiller alması gerekiyor.

Ancak geçtiğimiz ay *Proceedings of the National Academy of Sciences*'ta yayımlanan bir araştırmada proteinlerin almaları gereken şekli kendi başlarına alamadığı keşfedildi. Protein molekülleri kendilerinden çok daha küçük su moleküllerinden yardım alıyor. Bu yolla, tıpkı origami ustalarının dev kâğıt parçalarına saniyeler içinde istedikleri biçimi vermesi gibi, su molekülleri de protein moleküllerinin çevresini sarak onları çekıştırıp katlıyor.

Araştırmayı gerçekleştiren, Ohio Eyalet Üniversitesi'nden kimya ve biyokimya alanında profesör Dongping Zhong ve ekibi, protein çevresinde dönen su moleküllerinin nasıl işlediğini görüntüleyebilmek için süper hızlı lazer atımlardan yararlanmış. Zhong, proteinlerin yapısında bulunan aminoasitler nedeniyle su moleküllerinin proteinlere yalnızca sınırlı sayıda biçim verebildiğini belirtse de, araştırmanın protein yapısına ve proteinlerin su ile etkileşimine dair bilim insanlarının bugüne kadar sorduğu en temel sorulara açıklık getirdiğini belirtiyor.